

Kahvi on islamilaisen maailman juoma, sen kulttuurin veri, niin kuin viini välimerellisen ja latinaisen. Mutta tuhatkunta vuotta sitten, ennen kuin arabit oppivat tekemään juomaa kahvin pavuista, he valmistivat sitä kahvin marjoista — tekivät niistä viiniä. Mutta eivätpä väkevämmätkään juomat olleet heille tuntemattomia. Alkoholi, alkemia ja alambic, joka nykyranskassa merkitsee tislauksastiaa, ovat alkujaan arabialaisia sanoja, ja ne kertovat heidän tislailleen viinoja paljon ennen kuin niiden valmistamisesta tiedettiin Euroopassa mitään. Ja tietysti he myös ryyppäsivät noita tisleitän, olivat humalassa, ja heidän joukossaan oli varmasti jopa alkoholisteja.

Mutta sitten tuli muuan Muhammed kuvaan. Vuonna 610 saapui enkeleitten delegaatio ilmoittamaan hänelle, että Allah oli suvainnut valita hänet edustajakseen ja lähettiläkseen maan päälle. Ilkeämieliset tarinat kertovat, että humalapäissään hän näki muitakin yliluonnollisia olentoja kuin enkeleitä, ja kun hän tällaisessa olotilassa oli ympäristölleen hankala, hänen tarmokas vaimonsa, kauppiaanleski Hadidžan, kielsi häneltä väkevien nauttimisen. Muhammed mukautui vaimonsa tahtoon — suurmiehisä on muuten harvinaisen paljon tohvelisankareita —, ja kun hän sitten profeettana sääti lakejansa ja määräyksiänsä, hän, noin suomalaisittain sanottuna, pani "vahingon kiertämään" ja kielsi alkoholin kaikilta. Mutta tarkasti profeetan oppien mukaan elänyttä muslomia eivät paratiisissa odota vain ihanat huurit, vaan myös mitä kalleimmat viinit, ja tässä uskossa muhamettilaiset ovatkin sitten maan päällä vaeltaessaan tarkoin noudattaneet profeettansa väkevien juomien kieltoa.

Kun arabit valloittajina levisivät Palestiinaan, Pohjois-Afrikan maihin ja Pyreneitten niemimaalle, he eivät tyytyneet kieltämään vain viiniä, he tuhosivat tarkoin viinitarhatkin, revittivät köynökset juurineen, sillä rypäleissä on viinin synty ja alku.

Aivan poikkeuksetonta tämä viinitarhojen hävitys ei kuitenkaan ollut. Espanjan hienostuneet, sivistyneet arabiruhtinaat viljelivät runoutta ja rakastivat soittoa, laulua ja kauniita naisia. Vähitellen he huomasivat, että viini antoi näihin harrasteihin miellyttävän lisän, teki ne merkittävästi nautinnollisemmiksi. Niinpä he sulkiivat kyllä silmänsä mutta eivät suutaan, kun viiniä tuotiin pöytään.

700-luvulla maurit tunkeutuivat yli Pyreneitten Ranskaan, vaikka joka solaan oli pystytetty kiviristi

taikka madonnan patsas. Vuonna 732 jopa Bordeaux joutui heidän valtaansa. Mutta samana vuonna he kuitenkin kärsivät Poitiers'n lähellä suur tappion, joka merkitsi arabien voittokulun päättymistä Euroopassa. Etelä-Ranskassa, Languedocissa, heidän herruutensa kesti kuitenkin nelisenkymmentä vuotta; Arles, Nîmes, Narbonne ja Carcassonne olivat melkein miespolven ajan maurilaisia kaupunkeja. Niinpä lukuisat arabit mieltyivät ja tottuivat maahan ja sen tapoihin — myös viiniin. Moni heistä kävi niin piittaamattomaksi koraanin määräyksille, että ryhtyi jopa viljemään viiniä eikä sitten hennonut luopua viinitarhastaan, kun frankeista tuli taas maan herroja. Mm. maurilainen ruhtinas Giron jäi tilallensa ja luopui uskostaan. Vanha runo kertoo asian näin:

Kun maasta lähdön saivat saraseenit,
niin Giron, jota miellyttivät linna, viinit,
profeettansa hylkäsi ja kielsi kokonaan
ja Kristusta ja Bacchusta kävi palvomaan!

Bordeaux'n tienoilla on viinilinnoja, joiden nimet muistuttavat vieläkin maurien kaudesta, esim. Château de Jardin-Villemaurine, Château Maurens, Clos de Sarrazins. Maurien lähdettyä maasta Bordeaux'n seutujen viininviljely nousi erityiseen kukoistukseen, sillä nimenomaan Ranskassa vuosia ja vuosikymmeniäkin oleskelleet maurit olivat tottuneet viineihin ja halusivat niitä jatkuvasti, ja niinpä Garonnen laakson rypäleitten mehua virtasi salateitse Pyreneitten yli Cordovaan, Sevillaan ja Valenciaan. Eräät kalifit nauttivat viiniä salailematta ja jopa ylistelivät sitä runoissansa.

Mutta suvaitsemattomassa, karun paimentolais-henkisyytensä säilyttäneessä Turkissa tällainen ei ollut mahdollista, sulttaaninkin oli ryyppäiltävä salassa. Monet sulttaanit olivat tosiaan ryyppymiehiä, ja heidän tähän paheeseen sortumisensa syynä oli tietysti nainen! Joku merirosvopäällikkö lahjoitti kerran sulttaanille — taru ei mainitse nimeä — ylen kauniin ranskattaren, joka oli saatu saaliiksi merellä kaapatusta, Bordeaux'ta kotoisin olevasta kauppalavasta. Tämä kaunokainen tuli sulttaanin lempi-vaimoksi, joka pian teki veltoista hallitsijasta tohvelisankarin. Hän taipui jopa hankkimaan vaimolleen viiniä, nimenomaan Carbonnieux'n valkoviiniä, jota vaimo sanoi terveytensä vaativan. Mutta skandaalin ja pahojen puheitten välttämiseksi Pyhän Ristin benediktiinimunkit, jotka noihin aikoihin omistivat

La Domaine de Carbonnieux'n, varustivat Turkkiin toimitettavat pullot erikoisetiketillä, joka kertoi juoman olevan nimeltään Eau minérale de Carbonnieux. Tietenkin sulttaanikin maisteli tätä "mine-raalivettä", mieltyi siihen, mieltyi lopuksi liikaakin, tuli salajuopoksi...

Abd-el-Kader, kabyyliruhtinas, joka taisteli vuosina 1832—47 ranskalaisia vastaan Algeriassa ja oli sen jälkeen, tappiolle jouduttuaan, muutaman vuoden vankina Amboisen linnassa, sattui sairastumaan, jolloin lääkäri määräsi hänelle lääkkeeksi mm. viiniä, Château Lafitea... Koska kysymys oli rohdosta, ruhtinas suostui sitä nauttimaan. Muutaman päivän kuluttua hän sanoi tohtorilleen: "Jos Muhammed olisi tuntenut tämän taivaallisen juoman hyvää tekevän vaikutuksen, hän ei varmaankaan olisi kieltänyt sitä koraanissa..."

Mutta oliko Muhammed loppujen lopuksi kieltänytään viinin? Koraanissa sanotaan näin: "Se, joka ei käytä hyväkseen sitä, minkä Allah antaa, on väärämielinen. Sillä vain väärämieliselle Allah ei

suo niitä herkkuja, joista oikeamieliset voivat nauttia..." Ja edelleen koraanissa todistetaan: "Ne, jotka eivät hyväksy niitä nautittavia, jotka Allah on ihmisille lahjoittanut, kulkevat harhaannuksissa, he eivät ole oikealla tiellä, he ovat kadotettuja..."

Näistä sanoistahan voisi melkein päätellä..., mutta olkoon nyt päättelemättä! Joka tapauksessa muslimit ovat siinä käsityksessä, että koraani kieltää heiltä alkoholin. Yhtä kaikki, näin kertoi minulle eräs konjakkitalon johtaja, Egypti esim. ostaa melkoiset määrät tuon talon konjakkia. Etiketit painetaan kuitenkin Egyptissä ja toimitetaan sieltä Jarnaciin pullojen kylkiin liimattaviksi. Pitkiin aikoihin ei oltu lainkaan selvillä siitä, mitä noiden etikettien teksti kertoi. Mutta kerran osui taloon muuan arabiantaitoinen vieras, joka alkoi leveästi hymyillä egyptiläisetikettiä silmäiltyään: "Tässä etiketissä ei mainitakaan konjakkia, se kertoo tämän pullon sisältävän tavattoman tehokasta miehen kuntoa nostattavaa afrodisiakaa..."